

Diskusija par izglītības jautājumiem antidopinga jomā

Ivans Šapošņikovs, eksperts izglītības un informācijas jautājumos

ivans.saposnikovs@antidopings.gov.lv

Tālrunis: 27839800

www.antidopings.gov.lv

[@antidopings.gov.lv](https://www.facebook.com/antidopings.gov.lv)

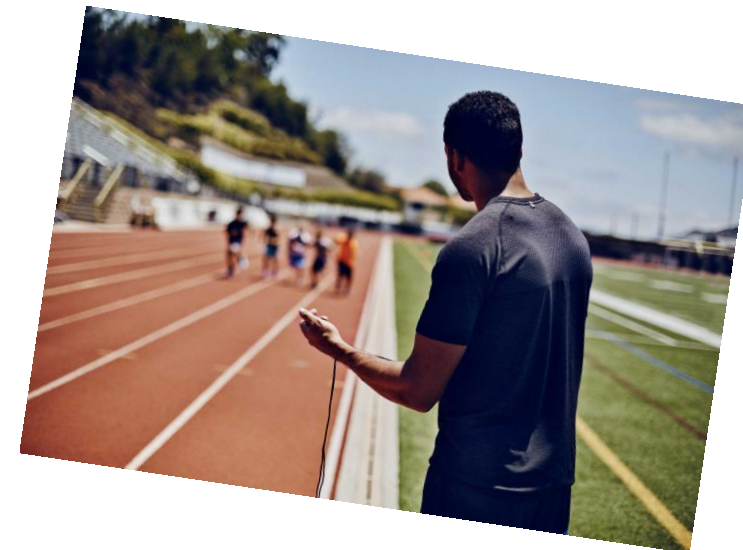

#patiessports

19.12.2019, Rīga

Aktuālie jautājumi

- ✓ SKDS Sportistu viedokļu pētījums;
- ✓ Federāciju loma un atbildība (Kodekss);
- ✓ Izglītības Standarts (no 2021.gada);
- ✓ 2020. Aizliegto vielu un metožu saraksts;
- ✓ Medikamentu un uztura bagātinātāju risks;
- ✓ Terapeitiskās lietošanas atļauja (TUE);
- ✓ Sportista un sportista atbalsta personāla pienākumi un atbildība;
- ✓ Ziņošana par antidopinga pārkāpumu;
- ✓ SKDS Sabiedrības viedoklis par dopinga lietošanu sportā;
- ✓ Principi un vērtības, kas saistīti ar Patiesu Sportu.

5.4. PIEDALĪŠANĀS NACIONĀLĀ LĪMEŅA SACENSĪBĀS, KUR REZULTĀTUS VARĒTU BŪT IETEKMĒJUSI DOPINGA LIETOŠANA

«Q34. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat piedalījies/-usies nacionālā līmeņa sacensībās, kurās dalībnieku rezultātus varētu būt ietekmējusi dopinga lietošana?»

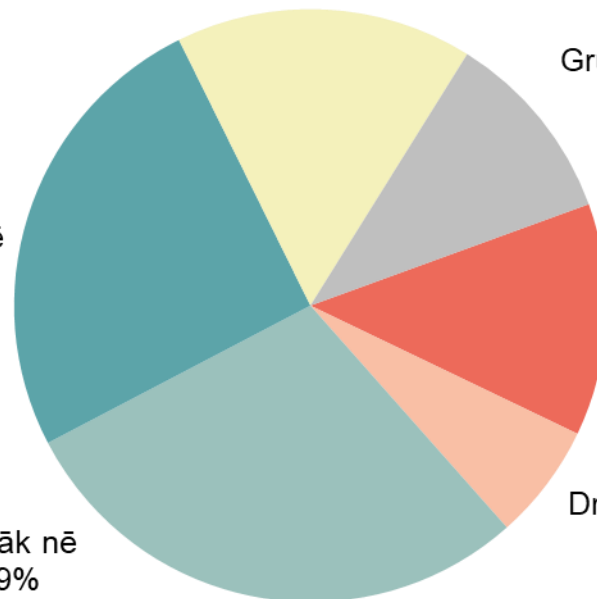
Pēdējo 12 mēnešu laikā neesmu piedalījies/-usies nacionālā līmeņa sacensībās
16%

Jautājums ir aktuāls, ko apstiprina aptaujas dati.

Kopumā **NĒ**
54%

Noteikti nē
25%

Drīzāk nē
29%

Grūti pateikt
11%

Noteikti jā
13%

Drīzāk jā
6%

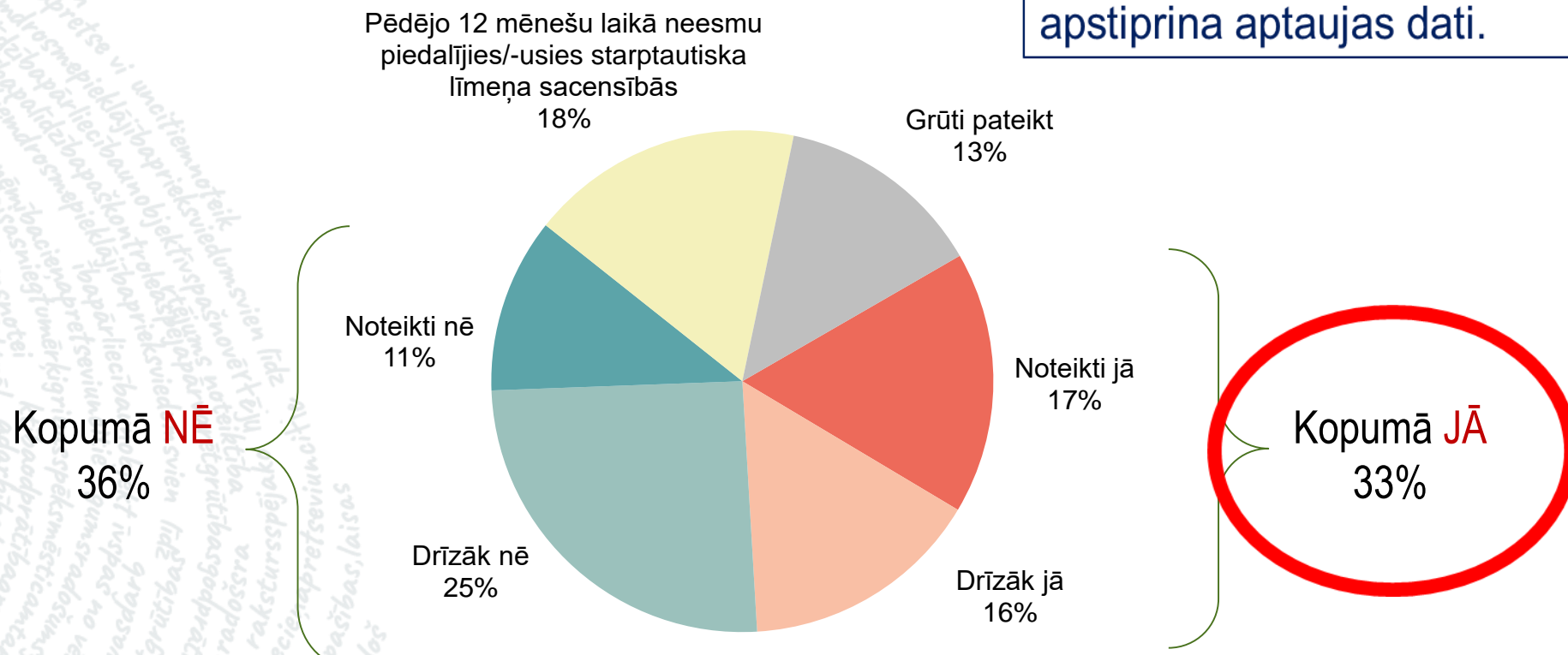
Kopumā **JĀ**
19%

Bāze: visi respondenti, n=142

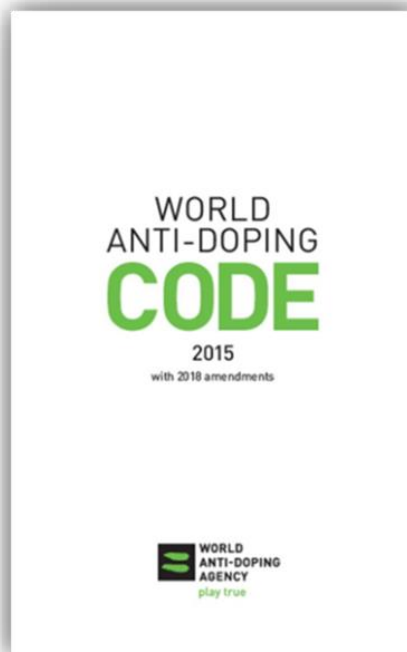
5.5. PIEDALĪŠANĀS STARPTAUTISKA LĪMEŅA SACENSĪBĀS, KUR REZULTĀTUS VARĒTU BŪT IETEKMĒJUSI DOPINGA LIETOŠANA

«Q35. Vai pēdējo 12 mēnešu laikā esat piedalījies/-usies starptautiska līmeņa sacensībās, kurās dalībnieku rezultātus varētu būt ietekmējusi dopinga lietošana?»

Jautājums ir aktuāls, ko apstiprina aptaujas dati.

Sportistiem un sporta darbiniekiem dopings ir

Dopings ir viens vai vairāki Pasaules antidopinga kodeksa 2.panta 1. – 10. punktā norādītie antidopinga noteikumu pārkāpumi.

1. Aizliegtas vielas, tās metabolītu vai marķieru klātbūtne paraugā, kas ņemts no sportista ķermeņa;
2. Sportists lietojis vai mēģinājis lietot aizliegtu vielu vai aizliegtu metodi;
3. Izvairīšanās no paraugu vākšanas, atteikšanās ierasties vai neierašanās uz paraugu vākšanu;
4. Informācijas nesniegšana par sportista atrašanās vietu;
5. Falsifikācija vai falsifikācijas mēģinājums kādā no dopinga kontroles posmiem;

Dopings ir viens vai vairāki Pasaules antidopinga kodeksa 2.panta 1. – 10. punktā norādītie antidopinga noteikumu pārkāpumi.

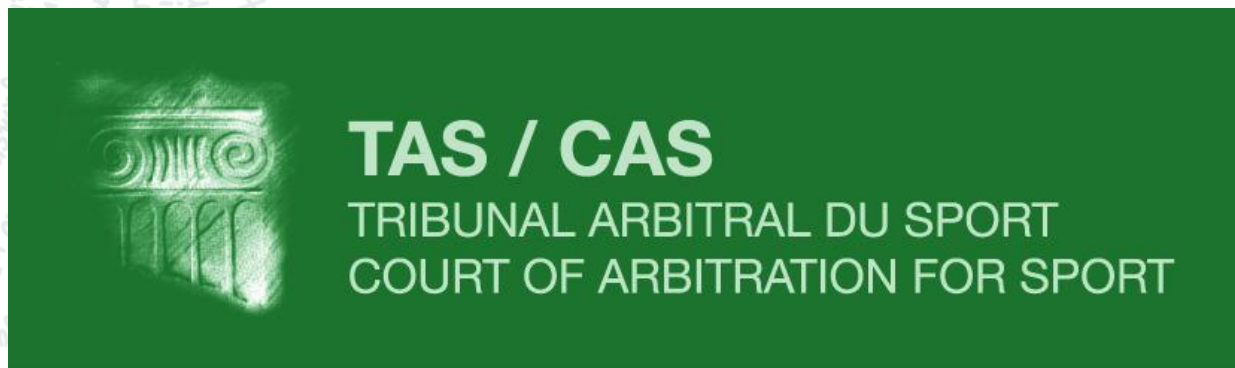
6. Aizliegtas vielas vai aizliegtas metodes glabāšana;
7. Aizliegtas vielas vai aizliegtas metodes izplatīšana vai izplatīšanas mēģinājums;
8. Aizliegta vielas ievadīšana un ievadīšanas mēģinājums vai metodes lietošana vai lietošanas mēģinājums;
9. Līdzdalība (mudināšana, atbalstīšana, plānošana, slēpšana, līdzdalība);
10. Aizliegta biedrošanās (diskvalificētie sportisti un palīgpersonāls).

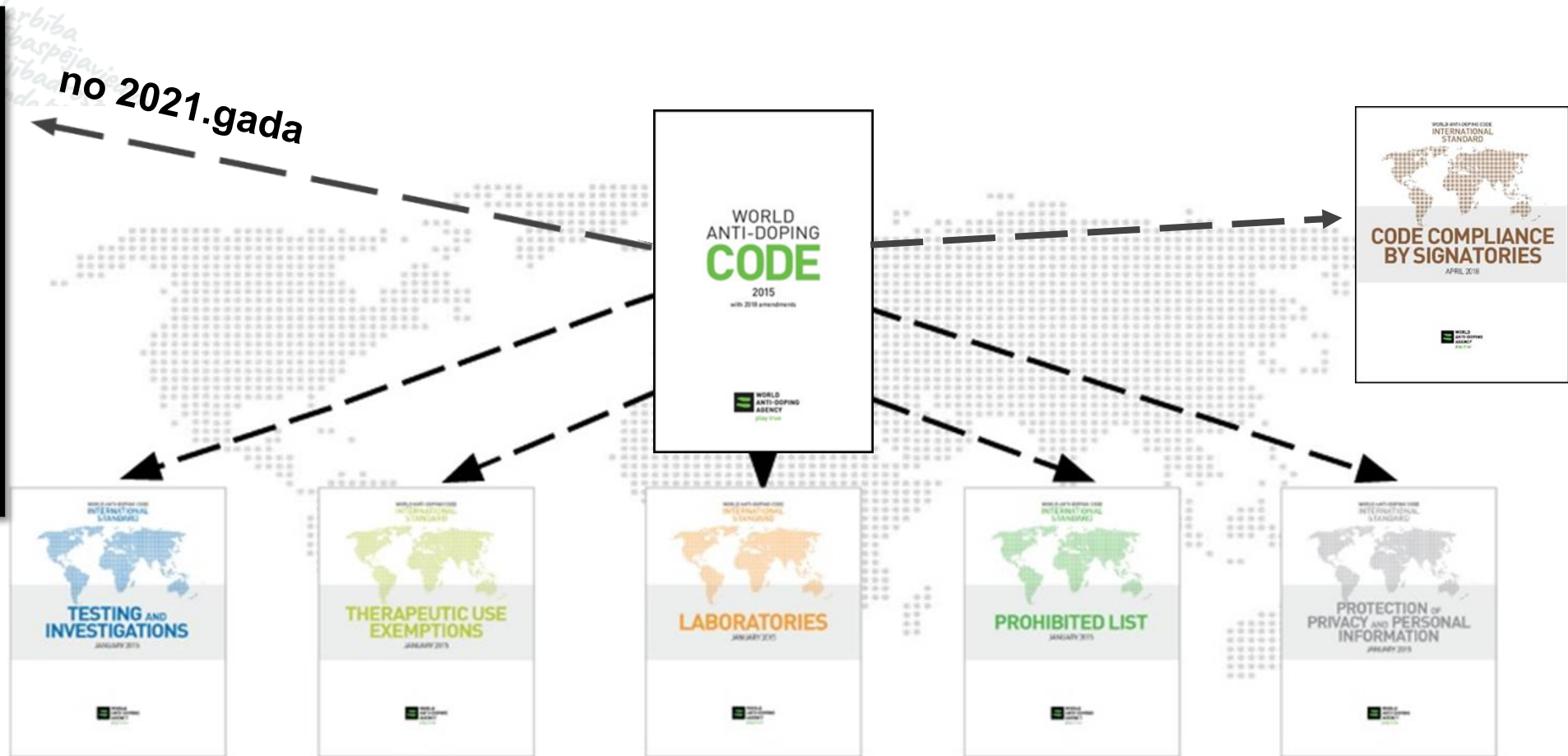
Diskvalificētais sportists

CAS 2017/A/4937, paragrāfs 59 nosaka:

- Sportists vai treneris, kurš ir saņēmis diskvalifikāciju, **nav tiesīgs iesaistīties sportā, kas var iespaidot citus sportistus, kas ir atzīto sporta federāciju biedri;**
- apstāklis attiecināms uz jebkuru personu, kura ir saņēmusi diskvalifikāciju par antidopinga noteikumu pārkāpumu.

Starptautiskie standarti

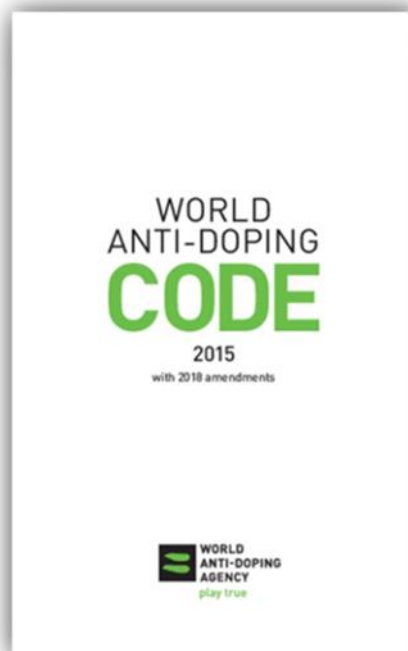
Izglītības standarts (*International Standart for Education – ISE*) no 2021.gada

- ISE vispārīgais pamatmērķis ir atbalstīt *sporta gara* saglabāšanu, kā noteikts Pasaules Antidopinga kodeksā (Kodekss), un palīdzēt veidot tīru sporta vidi.
Antidopinga programmu nolūks ir saglabāt sporta patieso vērtību. Šo patieso vērtību bieži vien sauc par sportisko garu.
- Izglītība - viena no profilakses veidiem, kas uzsvērtā Kodeksā un cenšas palīdzēt sportistiem un citām personām novērst dopingu sportā, kā arī veicina uzvedību atbilstoši tīra sporta vērtībām.

Pasaules Antidopinga kodekss nosaka

Sportistu un citu **personu** pienākums ir būt informētiem par to, kas ir antidopinga noteikumu pārkāpums, kā arī par to, kādas vielas un metodes ir iekļautas *Aizliegto vielu un metožu sarakstā*.

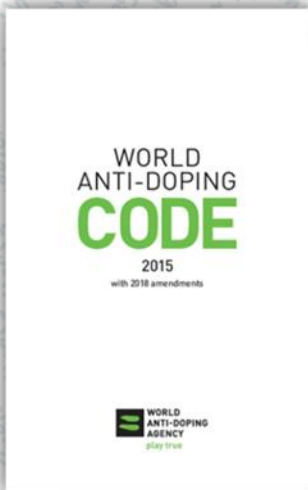
Parakstītāju funkcijas un pienākumi (20.3.)

20.1.9. Sekmēt izglītošanu dopinga apkarošanas jomā.

20.3.6. Pieprasīt, lai valstu federācijas savai attiecīgajai *valsts antidopinga organizācijai* un starptautiskajai federācijai **ziņo visu informāciju**, kas liecina **par antidopinga noteikumu pārkāpumu** vai var būt saistīta ar šādu pārkāpumu, un sadarbojas atbilstīgi pilnvarotās *antidopinga organizācijas* veiktajā izmeklēšanā.

20.3.12. **Veicināt izglītību** dopinga apkarošanas jomā, tostarp pieprasīt, lai valstu federācijas, sadarbojoties ar attiecīgo *valsts antidopinga organizāciju*, nodrošina izglītību dopinga apkarošanas jomā.

Apzināt federācijas rīcību, izmeklēt un sadarboties, kad ir noticis antidopinga noteikumu pārkāpums!

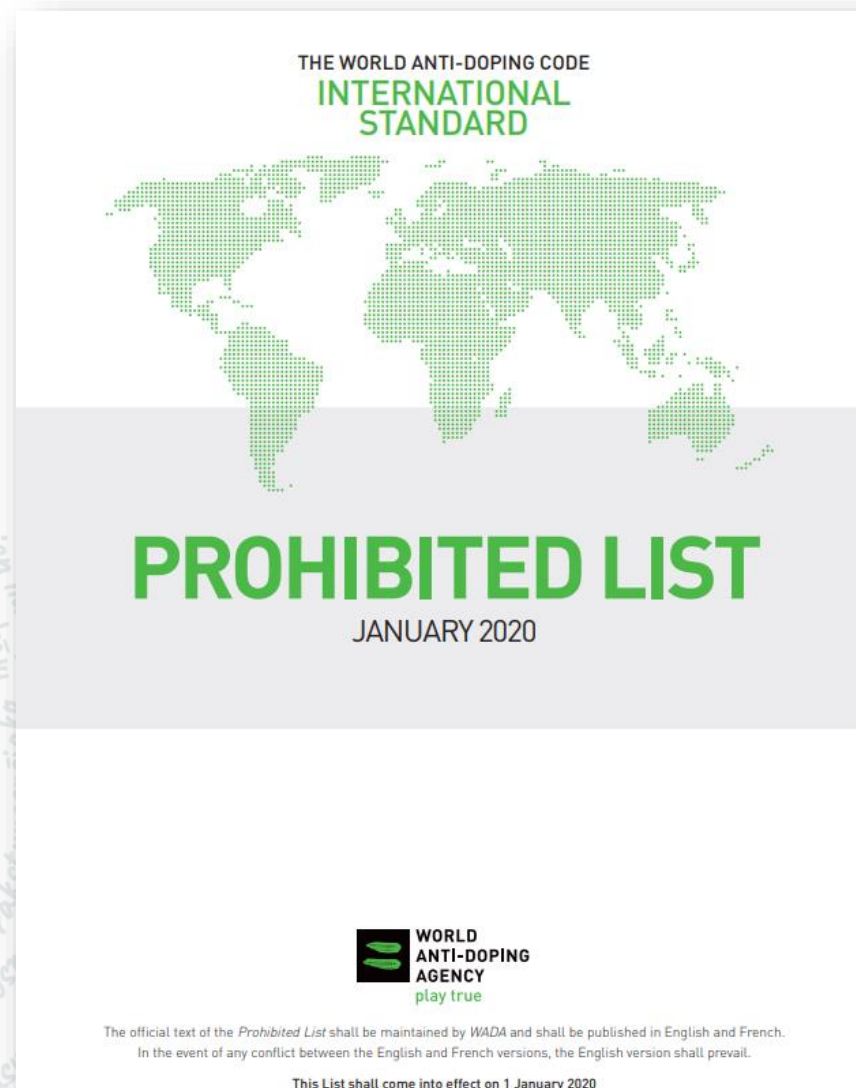

Antidopinga likumdošana Latvijā

- Sporta likums
- Nacionālie Antidopinga noteikumi
- Likums par Starptautisko konvenciju pret dopingu sportā (UNESCO)
- Likums par Eiropas padomes Antidopinga konvenciju Nr. 135
- MK noteikumi Nr. 440 (Disciplinārās antidopinga komisijas un Terapeutiskās lietošanas izņēmumu komisijas izveidošanas kārtība)

Aizliegto vielu un metožu saraksts 2020.gads

SUMMARY OF MAJOR MODIFICATIONS AND EXPLANATORY NOTES

2020 PROHIBITED LIST

Substances and methods prohibited at all times (In- and Out-of-Competition)

Prohibited Substances

S1 ANABOLIC AGENTS

1 Anabolic Androgenic Steroids (AAS)

- The sub-division of anabolic androgenic steroids (AAS) into 'a. exogenous' and 'b. endogenous' was removed and all AAS were joined into one class. The prohibited substances in S1 have not changed but two additional examples (methylclostebol and 1-epiandrosterone) were included. This change was made to reflect the fact that all anabolic agents when administered exogenously are prohibited and harmonizes the presentation of S1 with other classes of the List which do not distinguish endogenous from exogenous. The determination of the substances' origin (i.e. whether they are of endogenous or exogenous nature) is, as before, regulated in the corresponding technical document TD2019IRMS or any other applicable technical document (e.g. TD2019NA) or Technical Letter.

2 Other Anabolic Agents

- LGD-4033 is now also listed by another commonly used name, ligandrol.

S2 PEPTIDE HORMONES, GROWTH FACTORS, RELATED SUBSTANCES, AND MIMETICS

- After re-evaluation, argon was removed from the Prohibited List because it is considered to no longer meet the criteria for inclusion.
- TGF- β inhibitors: The word "signalling" was added to better reflect the predominant mechanism of action of the listed substances. It now reads "TGF- β signalling inhibitors".

S4 HORMONE AND METABOLIC MODULATORS

- Bazedoxifene and ospemifene were added as additional examples of selective estrogen receptor modulators.

Prohibited Methods

M2 CHEMICAL AND PHYSICAL MANIPULATION

- The wording was changed to clarify that the context of protease prohibition refers only to the tampering of samples. Topical and systemic therapeutic use of proteases are not prohibited.

M3 GENE AND CELL DOPING

- Classes M3.1 and M3.2 were combined, since the effects of gene doping on gene expression can be produced by technologies other than gene editing.
- "Transcriptional, post-transcriptional or epigenetic regulation of gene expression" were changed to "gene expression by any mechanism" to encompass a wide range of mechanisms without exhaustively listing all steps at which gene expression may be altered.
- "Gene silencing" and "gene transfer" were added as further examples of gene doping methods.
- "Polymers of" was removed to reflect standard scientific terminology for nucleic acids.
- Regarding stem cells, reiterating the statement in the Prohibited List Q & A, non-transformed stem cells, used alone (with no growth factors or other hormones added) for healing injuries are not prohibited, as long as they return the function of the affected area to normal and do not enhance it.

Substances and Methods Prohibited In-Competition

S6 STIMULANTS

- Octodrine (1,5-dimethylhexylamine) was added as an example of Specified Stimulants. This substance was recently found in some dietary supplements.
- It is clarified that administration of imidazole derivatives is not prohibited when used by dermatological, nasal and ophthalmological routes.

S7 NARCOTICS

- For clarity it was stated that all optical isomers are prohibited. This clarifies the prohibited status of optical isomers such as levomethadone.

S8 CANNABINOIDS

- The wording of S8 Cannabinoids was updated for greater clarity. The substances that are prohibited were not changed. All natural and synthetic cannabinoids are prohibited including any preparation from cannabis or any synthetic cannabinoid. Natural Δ^9 -tetrahydrocannabinol (THC) and synthetic THC (e.g. dronabinol) are prohibited. All synthetic cannabinoids that mimic the effects of THC are prohibited.
- Cannabidiol (CBD) is not prohibited. However, athletes should be aware that some CBD products extracted from cannabis plants may also contain THC that could result in a positive test for a prohibited cannabinoid.

Monitoring Program

- Ecdysterone was included in the Monitoring Program to assess patterns and prevalence of misuse. While other ecdysteroids exist, most data (especially concerning effects on athletic performance) and stakeholder comments centre around ecdysterone, and consequently it was added to the Monitoring Program of 2020.

* For further information on previous modifications and clarifications please consult the Prohibited List Q & A at www.wada-ama.org/en/questions-answers/prohibited-list-qa

Aizliegtu vielu un metožu saraksts 2020.gads

Aizliegtas vienas	Aizliegtas sacensību laikā	Aizliegts noteiktos sporta veidos
S0. Neapstiprinātas vielas	S6. Stimulējošie līdzekļi	PI. Beta blokatori
S1. Anaboliskie līdzekļi	S7. Narkotiskās vielas	
S2. Peptīdhormoni, augšanas faktori, saistītās vielas un mimētiskie līdzekļi	S8. Kanabinoīdi	
S3. Beta- 2 agonisti	S9. Glikokortikoīdi	
S4. Hormoni un vielmaiņas modulatori		
S5. Diurētiskie līdzekļi un citi maskējošie līdzekļi		
M1. manipulācijas ar asinīm un asins komponentiem		
M2. Ķīmiskas un fizikālas manipulācijas		
M3. Gēnu un šūnu dopings		

UZMANĪBU MILDRONĀTS!

- ✓ **Meldonijs atbilst divām no trim vielu iekļaušanas prasībām aizliegtajā sarakstā.**
- ✓ **Nav neviena pētījuma par mildronāta ietekmi uz sportista sirdi vai muskuļiem, kā arī nav neviena pētījuma veselu cilvēku gadījumā.**
- ✓ **Tās nozīme, ka arī nav pamata to lietot sportā, izņemot zāļu aprakstā norādītajos medikamenta indikācijas gadījumos!**

Peteris Apinis., Vilnis Dzērve. Meldonijs – sadzīve, business, sports. Latvijas Ārsts. 2016.

<https://antidopings.gov.lv/news/mildronats-atkartots-atgadinajums>

S6. Stimulatori: AIZLIEGTS SACENSĪBU LAIKĀ

- Bezrecepšu medikamenti: Rinodeks, Theraflu, Actifed u.c. lietošana lielās devās (pseidoefedrīns)

- GinkorFort (heptaminols)

- Geranium eļļa (1,3-Dimethylbutylamine)

NODERĪGI! <https://antidopings.gov.lv/news/informativais-materials>

AIZLIEGTO VIELU UN METOŽU SARAKSTS UN PIEMĒRI

- S0 NEAPSTIPRINĀTAS VIELAS** neapstiprinātas vielas lietošanai cilvēkiem, veterinārie medikamenti.
- S1 ANABOLISKIE LĪDZEKĻI** testosterons, oksandrolons, stanozolols, klenbuterols, nandrolons u.c. vielas ar līdzīgu struktūru.
- S2 PEPTĪDU HORMONI, AUGŠANAS FAKTORI** eritropoetīns, horiongonadotropīns, luteinizējošais hormons, augšanas hormons u.c.
- S3 BETA-2 AGONISTI** higenamīns, fenoterols, vilanterols, indakaterols, salbutamols*, formoterols*, salmeterols* u.c.
- S4 HORMONU UN VIELMAIŅAS MODULATORI** tamoksifēns, klomifēns, insulīns, melidonījs, trimetazidīns
- S5 DIURĒTIKI UN MASKĒJOŠIE AĢENTI** prombecīds, albumīns, mannīts, tiazīdi, indapamīds u.c.
- S6 STIMULĀNTI** sibutramīns, heptāminols, niketamīds, amfetamīns, kokaīns, efedrīns*, pseidoefedrīns* u.c.
- S7 NARKOTIKAS** metadons, morfijs, oksikodons u.c.
- S8 KANABINOĪDI** kanabiss, hašišs, marihuāna, tetrahidrokanabīnols (THC).
- S9 GLIKOKORTIKOĪDI**** hidrokortizons, prednizolons, deksametazons u.c.
- M1 ASINS MANIPULĀCIJAS** asins pārliešana, skābekļa piegādes mākslīga veicināšana u.c.
- M2 ĶĪMISKĀS UN FIZISKĀS MANIPULĀCIJAS** parauga aizvietošana vai falsifikācija, intravenozas infūzija vai injekcijas virs 100ml 12h laikā.
- M3 GĒNU UN ŠŪNU DOPINGS** gēnu rediģēšanas faktori u.c.
- P1 BETA BLOKATORI** metoprolols, bisoprolols, nebivolols u.c. (noteiktos sporta veidos).

*medikamentiem noteikta robežvērtība

**noteiktos ievadīšanas veidos

Šis saraksts ir informatīvs un nepilnīgs. Ar pilno un aktuālo aizliegto vielu un metožu sarakstu var iepazīties WADA vai Latvijas Antidopinga biroja mājas lapā www.antidopings.gov.lv

Latvijas Olimpiskā vienība

PATIESS
SPORTS

PIEMĒRI AR ATĻAUTIEM UN AIZLIEGTIEM MEDIKAMENTIEM, DAŽĀDU SASLIMŠANU ĀRSTĒŠANAI

*24 stundu laikā

Brīdinājums: zemāk norādītie medikamenti ir tikai piemēri ar vielām, kuras Pasaules Antidopinga aģentūra ir vai nav aizliegusi lietošanai sportā, šaubu gadījumā aicinām sazināties ar Latvijas Antidopinga biroju. Par zāļu lietošanu konsultējieties ar savu ārstu vai farmaceitu. Sportists ir atbildīgs par to, kādas vielas nonāk viņa organismā.

ALERĢIJAS

Aizliegts	Adrenālīns, glikokortikoīdi
Atļauts	Antihistamīni

ARTERIĀLĀ HIPERTENSIJA

Aizliegts	Diurētiķi, beta-blokatori
Atļauts	Kalcija kanālu blokatori, ACEI inhibitori, angiotenzīna-II receptoru blokatori

ASTMA

Aizliegts	Beta-2 agonisti, sistēmiski lietojami glikokortikoīdi
Atļauts	Salbutamols inhalācijās (līdz 1600 µg*), salmeterols inhalācijās (līdz 200 µg*), Formoterols inhalācijās (līdz 54 µg*), inhalējami glikokortikoīdi

CUKURA DIABĒTS

Aizliegts	Insulīns
Atļauts	Metformīns, sulfonilurīnviela, tiazolidinedioni, DPP-4 inhibitori, GLP-1 receptoru agonisti

DAŽĀDAS ETIOLOĢIJAS, SĀPES

Aizliegts	Narkotiskās vielas (morfijs un tam līdzīgas vielas), sistēmiski lietojami glikokortikoīdi
Atļauts	Nesteroīdie pretiekaisuma līdzekļi, paracetamols

SINUSĪTS, RINOSINUSĪTS

Aizliegts	Efedrīns, Pseidoefedrīns
Atļauts	Ksilometazolīns, oksimetazolīns

SAAUKSTĒŠANAS UN DRUDZIS

Aizliegts	Efedrīns, pseidoefedrīns
Atļauts	Nesteroīdie pretiekaisuma līdzekļi, paracetamols, antihistamīni

2019. gada aprīlis

Kur pārbaudīt medikamentus?

<https://www.globaldro.com/UK/search>

<https://www.wada-ama.org/en/resources>

The screenshot shows the Global DRO website search interface. At the top, it asks "Is your medication banned in sport?" and features a UK flag. Below this is a navigation bar with "HOME", "SEARCH", "HELP", and "FAQS". A search form is present with fields for "User Type", "Sport", "Nation of Purchase" (set to "United Kingdom"), and "Search for". Below the search form, there is a "Top 5 Searches" list: CETIRIZINE, LORATADINE, CANNABIS, COCAINE, and IBUPROFEN. To the right of this list is a "100% ME" logo with the text "100% ME is the UK's anti-doping education programme. click to visit". Further right is a poster with the text "DON'T LET DRUG CHEATS STEAL YOUR GLORY" and "SPEAK OUT DON'T LOSE OUT REPORTDOPING.COM 08000 32 23 32". At the bottom, there is a "Contact" section and a footer with "Copyright | Privacy | Terms | About".

The screenshot shows the WADA resources page. At the top, it features the WADA logo and the slogan "WORLD ANTI-DOPING AGENCY play true". Below this is a navigation bar with "ADAMS", "ADeL", "Events", "Newsroom", "Contact Us", and "Q&A". There are also language options: "English", "Français", and "Other Languages". The main navigation includes "WHO WE ARE", "WHAT WE DO", "WHAT IS PROHIBITED", and "RESOURCES". A search bar is located below the navigation with the placeholder text "What are you looking for?". Below the search bar, there is a "Resource" dropdown menu. The main content area is titled "RESOURCES" and includes the text "Looking for a specific resource? Start typing the name or a keyword in the search field above." Below this is a section for "BROWSE OUR POPULAR COLLECTIONS" with a link to "ALL COLLECTIONS". A prominent green banner advertises the "2015 CODE IMPLEMENTATION" with a button that says "ENTER THE COLLECTION". To the right of the banner is a book cover titled "WORLD ANTI-DOPING CODE". At the bottom of the page, there are three circular icons: "EDUCATION" (a graduation cap), a person reading a book, and a stack of books. A vertical "Feedback" button is located on the right side of the page.

Latvijas Valsts zāļu reģistrs

Latvijas Zāļu reģistrs

Meklēšanas parametri

Rādīt meklēšanas formu

Atlasītas 1 zāles

...	Zāļu nosaukums ▲	Aktīvās vielas	ATĶ kods	Maks. cenu diapazons, (€ ar PVN)	Reģistrācijas apliecības īpašnieks, valsts	Informācija par lietošanu sportā
✓	Rx Adrenaline Sopharma 1 mg/ml šķīdums injekcijām	Epinephrinum	C01CA24	8,48-68,54	BRIZ, SIA, Latvija	Jā

Informācija par zālēm

Zāļu iepakojumi (2)

Adrenaline Sopharma 1 mg/ml šķīdums injekcijām

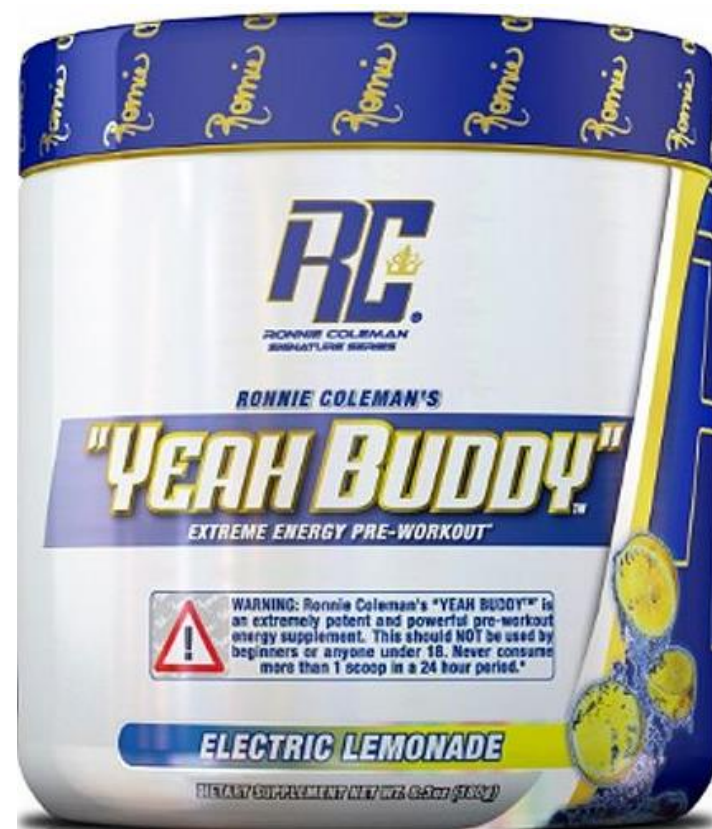
Zāļu forma	Šķīdums injekcijām	Reģistrācijas nr.	05-0362
Stiprums/koncentrācija	1 mg/ml	Reģistrācijas datums	19.10.2005.
Aktīvās vielas	Epinephrinum	Reģ. apliecība derīga līdz	Uz neierobežotu laiku
Zāļu pieejamība	Ir pieejamas (saskaņā ar zāļu reģistrācijas apliecības īpašnieka sniegto informāciju) ✓	Reģistrācijas procedūra	Nacionālā reģistrācijas procedūra
Izsniegšanas kārtība	Recepšu zāles (Pr.) Rx	Procedūras numurs	05-0362
Lietošana bērniem	Ir apstiprināta	Reģistrācijas apliecības īpašnieks, valsts	BRIZ, SIA, Latvija
Lietošanas instrukcija	01-11-2018 (09.11.2018.)	Par sērijas izlaidi atbildīgais ražotājs, valsts	
Zāļu apraksts	01-11-2018 (09.11.2018.)	Informācija par lietošanu sportā	Svarīga informācija
ATĶ kods	C01CA24 Sirds līdzekļi	Ārpus sacensībām	Atļauts
		Sacensību laikā	Aizliegts

Apzīmējumi

- ✓ - zāles ir pieejamas
- ✗ - zāles nav pieejamas
- ⚠ - zāļu krājumus atļauts izplatīt ierobežotu laiku
- OTC - bezrecepšu zāles
- Rx - recepšu zāles
- KZS - zāles iekļautas NVD kompensējamo zāļu sarakstā (sīkāka informācija NVD tīmekļa vietnē)

© Zāļu valsts aģentūra

Uztura bagātinātāju risks

Nelabvēlīgu analīžu rezultāts, gadījums Nr. 1

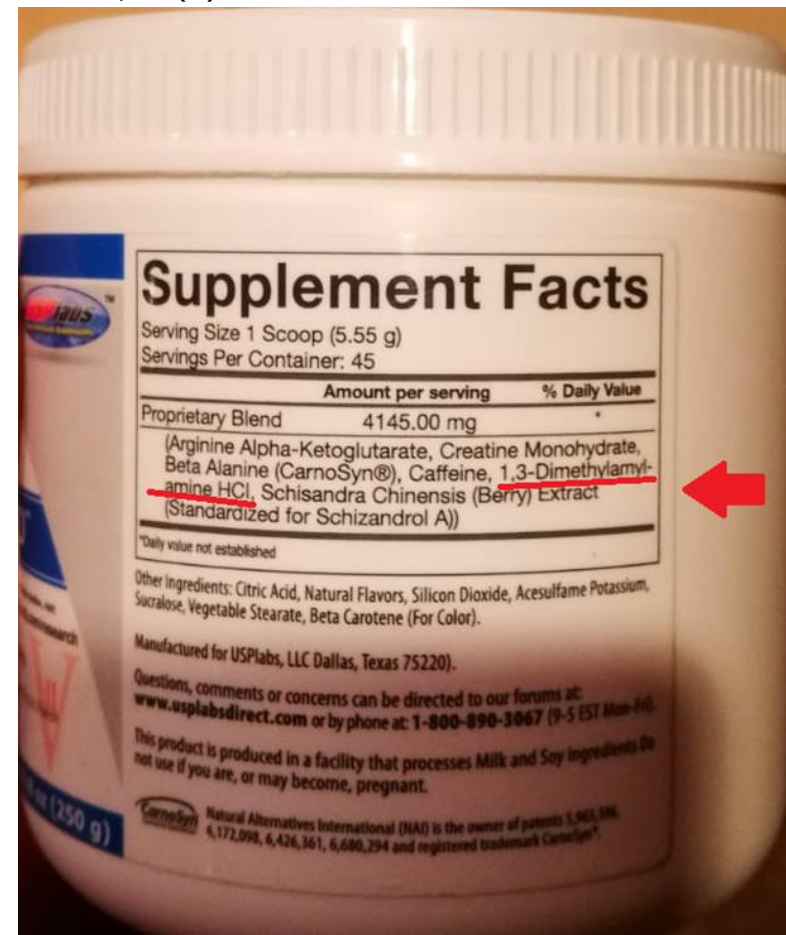
Uztura bagātinātāju risks

97,6% aizliegtas vielas uz etiķetes nav norādītas

Neilson M. Mathews. Prohibited Contaminants in Dietary Supplements. *Sports Health*. 2018 Jan-Feb; 10(1): 19–30.

SOK uztura bagātinātāju analīze			
valsts	preparāti	zāles, kurām visas sastāvdaļas nav norādītas marķējumā	procenti
NL	31	8	26%
UK	37	7	19%
ASV	240	45	19%
I	35	5	14%
D	129	15	12%

Starptautiskās Olimpiskās Komitejas Medicīniskā komisija Lozannā, Šveicē (2002.)

AegisShield

PVD uztura bagātinātāju reģistrs

<https://registri.pvd.gov.lv/ub>

Show apps

Pārtikas un veterinārais dienests

Uztura bagātinātāju reģistrs

EN

LV

PVD reģistru mājaslapā tiek izmantotas sīkdatnes. Turpinot izmantot šo vietni, jūs piekrītat izmantot sīkdatnes.

Labi

Reģistri > Uztura bagātinātāju reģistrs

PRODUKTA NOSAUKUMS

REĢISTRĀCIJAS NR.

RAŽOTĀJS

RAŽOTĀJA VALSTS

ATBILDĪGAIS UZŅĒMĒJS

SASTĀVS

MARĶĒJUMA TEKSTS

MEKLĒT

- PVD uzņēmumu reģistrs
- Pārbaužu protokoli
- Veterināro zāļu reģistrs
- Uztura bagātinātāju reģistrs
- Diētiskās pārtikas reģistrs
- Citi reģistri
- Atvērtie dati
- Ir jautājumi par reģistriem?

Terapeitiskās lietošanas atļauja (TLA/ TUE)

TLA ir atļauja, kas sportistam ļauj lietot medikamentus no aizliegto vielu saraksta, ja tas nepieciešams ārstēšanās nolūkos.

Nacionāla līmeņa sportistiem
izsniegšanu koordinē Latvijas

Antidopinga birojs -

iekabs.balodis@antidopings.gov.lv un

lēmumus par TUE piešķiršanu pieņem

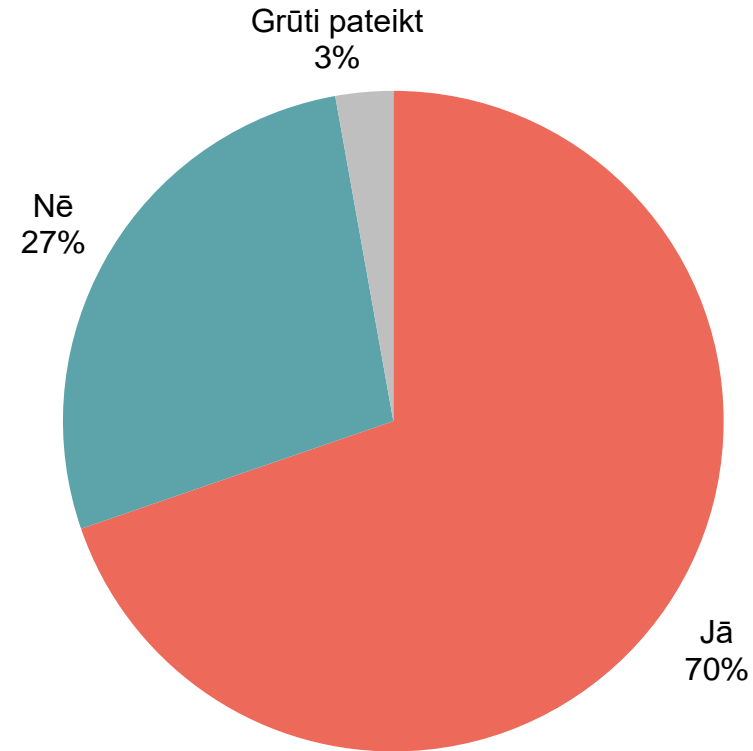
TUE komisija 3 sporta ārstu
sastāvā.

4.1. ZINĀŠANAS PAR TUE ATĻAUJĀM

«Q23. Ja Jums nepieciešamās vielas/ zāles vai medicīniskās metodes ir iekļautas sporta aizliegto vielu sarakstā, Jūs varat pieprasīt atļauju lietot šīs zāles vai izmantot medicīniskās metodes. To sauc par terapeitiskās lietošanas izņēmumu vai terapeitiskās lietošanas atļauju (TUE)*. Vai Jūs zinājāt par šādu iespēju?»

2019.g. - 2
antidopinga
noteikumi
pārkāpumi

Bāze: visi respondenti, n=142

* TUE ir atļauja, kas sportistam ļauj lietot medikamentus no aizliegto vielu saraksta, ja tas nepieciešams ārstēšanās nolūkos. TUE izsniegšanu valsts līmeņa (Latvijas) sportistiem koordinē Latvijas Antidopinga birojs (iepriekš Valsts Sporta medicīnas centrs, Antidopinga nodaļa). Starptautiska līmeņa sportistiem, atbilstoši sava sporta veida starptautiskās federācijas noteikumiem, TUE izsniedz starptautiskā federācija.

Iespējamie aizkavēšanās iemesli **DOPINGA KONTROLES** procedūras laikā

Pēc uzaicinājuma – nepārtraukta uzraudzība (DCO asistents / *chaperon*).

Ierašanās dopinga kontroles telpā ar ID / pasi / akreditācijas karti;

1. Piedalīšanās apbalvošanas ceremonijā;
2. Piedalīšanās preses konferencē;
3. Piedalīšanās nākamajās sacensībās;
4. Atsildīšanās;
5. Medicīniskās palīdzības saņemšana;
6. Pārstāvja un/vai tulka sameklēšana;
7. Došanās pēc personu apliecinoša dokumenta;
8. Citi apstākļi, kuri saskaņoti ar dopinga kontrolieri un tiks dokumentēti.

Sportista un sportista atbalsta personāla pienākumi un atbildība

Federāciju loma

Sporta Federāciju atbildība

- Nodrošināt prasībām atbilstošas telpas dopingu kontroles procedūras veikšanai, starta protokols, akreditācijas karte – DCO brīva pieeja;
- Iesūtīt sava sporta veida sportistu/s, kurus Jūsu federācija velētos iekļaut testējamo sportistu sarakstā (RTP) **(ieteikums)**;
- Izglītības lekciju plāns!
- Konstatēts antidopinga noteikumu pārkāpums → 2. mēnešu laikā izglītības seminārs/ lekcija.

Palīdzi sacensties no dopinga brīvā vidē

Latvijas antidopinga
birojs

AKTUĀLI

ANTIDOPINGS

MEDIKAMENTI

IZGLĪTĪBA

PAR MUMS

BUJ

Informē par antidopinga noteikumu pārkāpumu

Esi drošs - Tava ziņa tiks sniegta anonīmi, ar to Tu palīdzi
saglabāt tīru sportu.

NOSŪTĪT ZIŅU

Dopinga kontroles
procedūra

ADAMS un sportistu
reģistrs

Antidopinga komisijas

Statistika un
diskvalifikācijas

Normatīvie akti un
starptautiskie dokumenti

**Informēt par
antidopinga noteikumu
pārkāpumu**

Noderīgas saites

SPORTISTU UN CITU PERSONU FUNKCIJAS UN PIENĀKUMI (21.PANTS)

ATBALSTA PERSONĀLS

LOMA UN ATBILDĪBA GODĪGA UN PATIESA SPORTA VEICINĀŠANĀ

Informācija balstīta Pasaules Antidopinga 21.pantā

Zini un ievēro Antidopinga noteikumus.

Sadarbojies un palīdzi sportistam dopinga kontroles laikā.

Izmantojiet savu ietekmi uz sportistu, lai veicinātu godīga un patiesa sporta vērtības.

Neklusē par antidopinga noteikumu pārkāpumiem.

Sadarbojies antidopinga noteikumu pārkāpumu izmeklēšanā.

Neizmanto un neģlabā sportā aizliegtās vielas un metodes.

SPORTISTS

LOMA UN ATBILDĪBA GODĪGA UN PATIESA SPORTA VEICINĀŠANĀ

Informācija balstīta Pasaules Antidopinga 21.pantā

Zini un ievēro Antidopinga noteikumus.

Vienmēr esi pieejams dopinga kontrolei.

Esi atbildīgs par to, ko uzņem ar pārtiku vai lieto. Pārbaudi medikamentu un uztura bagātinātāju sastāvu!

Informē savu ārstu, ka esi sportists.

Neklusē par antidopinga noteikumu pārkāpumiem.

Sadarbojies antidopinga noteikumu pārkāpumu izmeklēšanā.

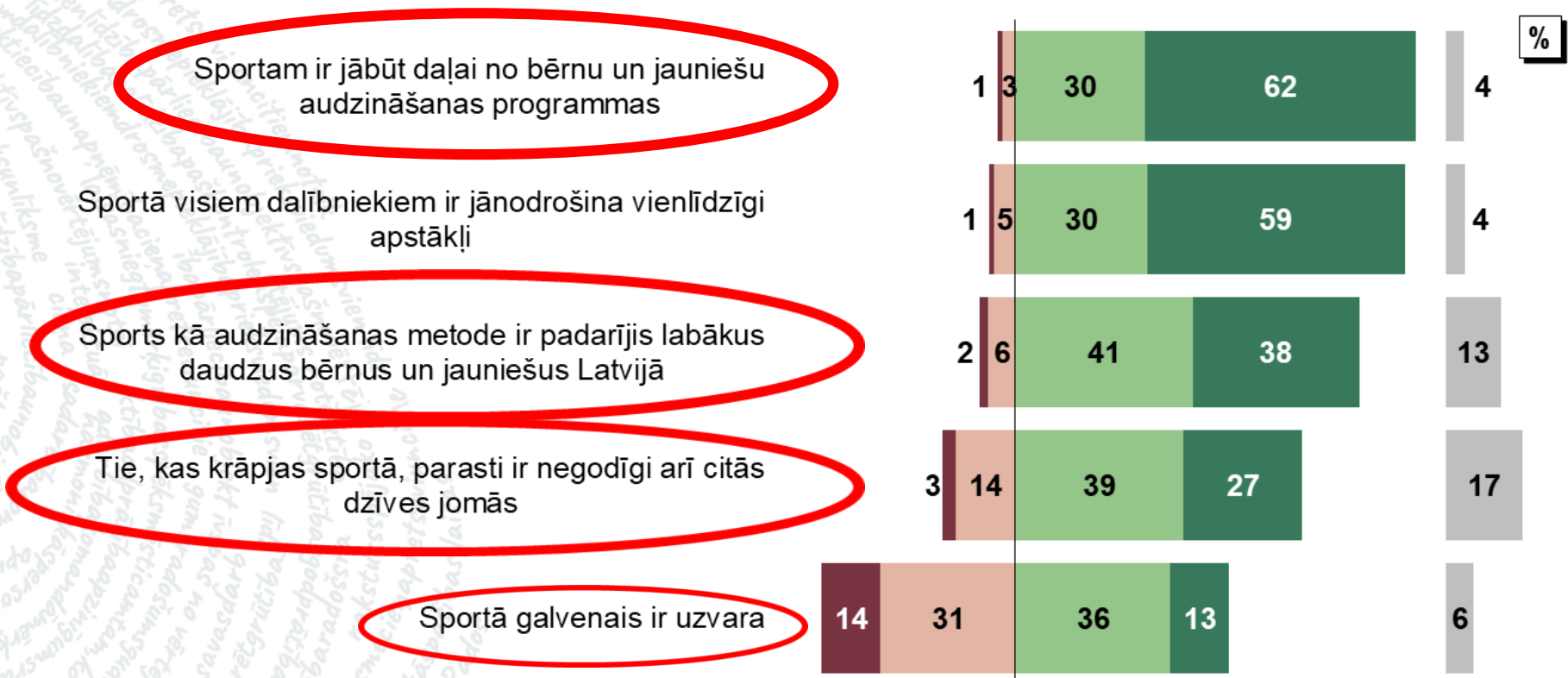
Diskusija ar federacijām

1. APGALVOJUMU NOVĒRTĒJUMS UN SPORTĀ AIZLIEGTO VIELU LIETOŠANA

F1. «Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādiem apgalvojumiem?»

■ Pilnībā nepiekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā piekrītu ■ Grūti pateikt

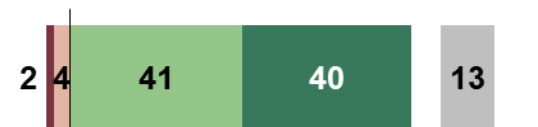
19. PIEKRIŠANA APGALVOJUMIEM PAR DOPINGU UN SPORTĀ AIZLIEGTAJĀM VIELĀM

A18. «Cik lielā mērā Jūs piekrītat šādiem apgalvojumiem par dopingu un sportā aizliegtajām vielām?»

■ Pilnībā nepiekrītu ■ Drīzāk nepiekrītu ■ Drīzāk piekrītu ■ Pilnībā piekrītu ■ Grūti pateikt

%

Dopings palīdz sasniegt labākus sportiskos rezultātus

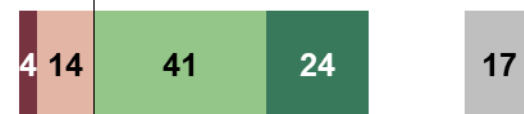
Sportisti ir bargi jāsoda dopinga lietošanas gadījumā

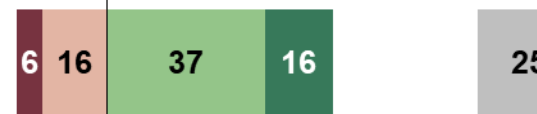
Dopinga lietošana ir ētisks pārkāpums

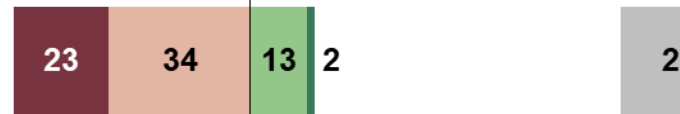
Dopings ir ātrs un viegls veids, kā sasniegt vajadzīgo fizisko formu un ātri atgūt spēkus

Ar dopinga vielām var izmainīt ķermeņa formu (piemēram, kļūt slaidākam vai muskuļotākam)

Dopings mazās devās nav kaitīgs

Bāze: visi respondenti, n=1525

Vērtības kuras mēs gūstam sportā un veicinām ar sporta starpniecību:

Ētika, godīga
spēle un
godīgums

Veselība

Snieguma
izcilība

Raksturs un
izglītība

Prieks un
līksme

Komandas
darbs

Aizraušanās
un uzticēšanās
darbs

Noteikumu un
likumu
ievērošana

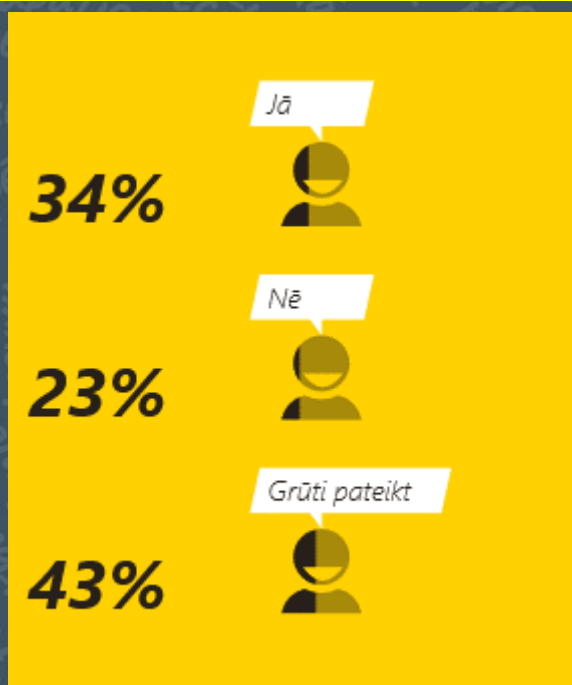
Cieņa pret
sevi un citiem
dalībniekiem

Drosme

Kopība un
solidaritāte

2018.g.Nov.- Dec. Sporta Federāciju aptaujas rezultāti

Vai šobrīd sporta nodarbībās bērniem un jauniešiem tiek ieaudzinātas patiesās vērtības?

PATIESS SPORTS

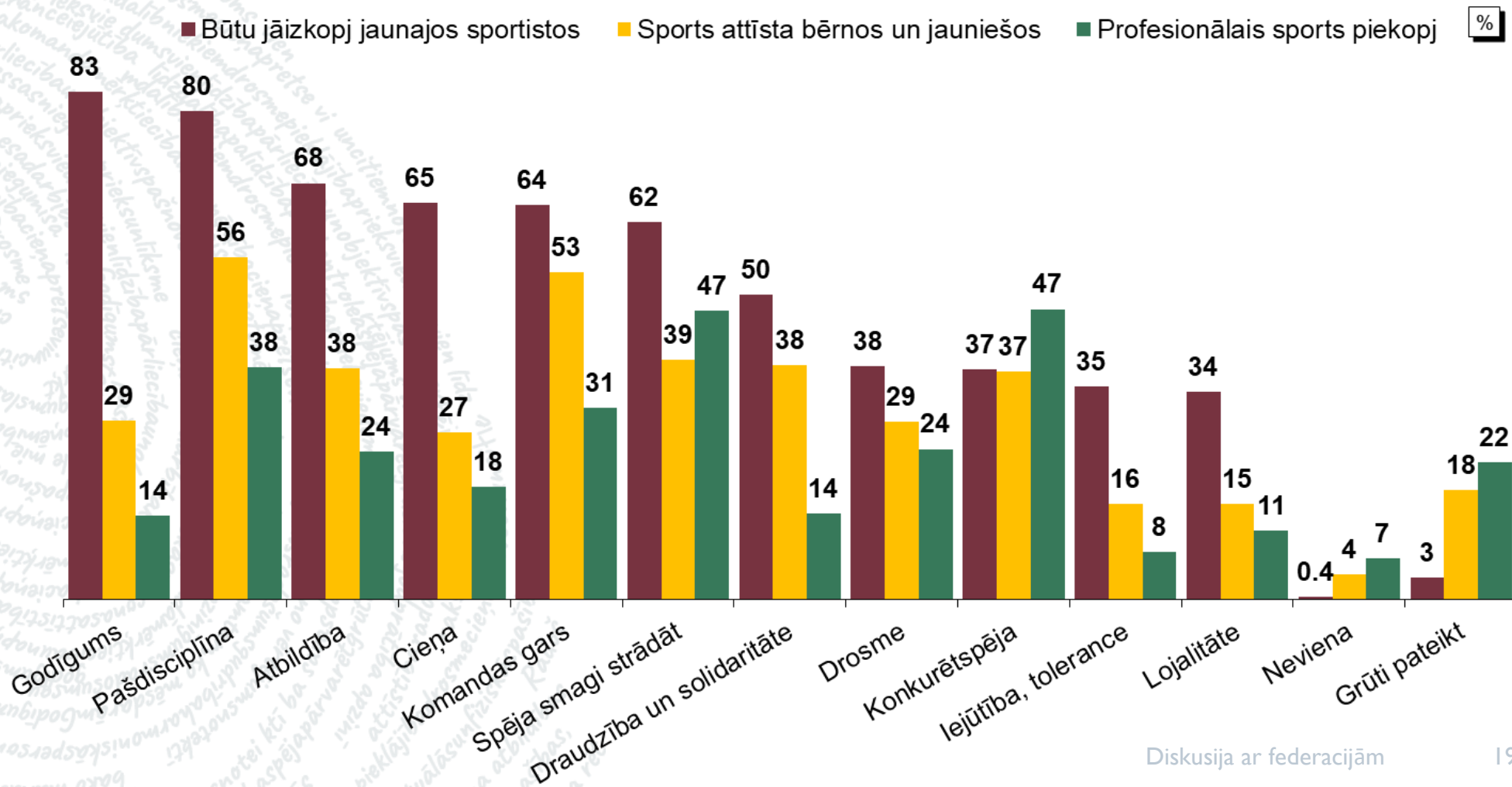
#patiesssports

31. VĒRTĪBU IZKOPŠANA, ATTĪSTĪŠANA UN PIEKOPŠANA SPORTĀ

E1. «Kuras no šīm vērtībām, Jūsuprāt, būtu jāizkopj jaunajos sportistos?»

E2. «Kuras no šīm vērtībām, Jūsuprāt, mūsdienās sports attīsta bērnos un jauniešos?»

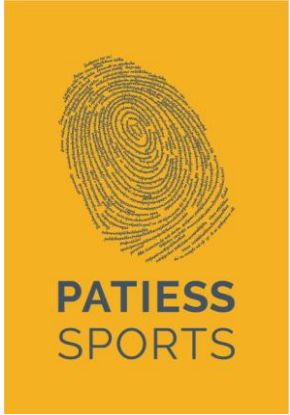
E3. «Ņemot vērā visu, ko Jūs zināt par augsta ranga sacensībām, kuras no šīm vērtībām, Jūsuprāt, patlaban piekopj profesionālais sports?»

**PATIESS
SPORTS**

- ✓ Ieņemiet aktīvu federācijas nostāju pret dopingu sportā!
- ✓ Uzsveriet pareizas trenēšanās nepieciešamību!
- ✓ Neļaujiet trenēties un sacensties dopinga sabojātā vidē!
- ✓ Atbalstiet treneru pašizaugsmi!
- ✓ Pamaniet sportistā pārmaiņas, kuras var liecināt par dopinga lietošanu!
- ✓ Neļaujiet negodprātīgiem treneriem vai sportistiem sabojāt Jūsu sporta veida reputāciju!
- ✓ Iesaistiet sportistus un trenerus diskusijās un lēmumu pieņemšanā par aktuālajiem dopinga jautājumiem!

Federāciju iesaiste

Latvijas Frisbija federācija

23 4. · 🌐

Sestdien visā pasaulē atzīmēs starptautisko spēles gara dienu
(International Spirit of the Game day)

#PatiessSports

FRISBEE.LV

Latvijas Frisbija Federācija

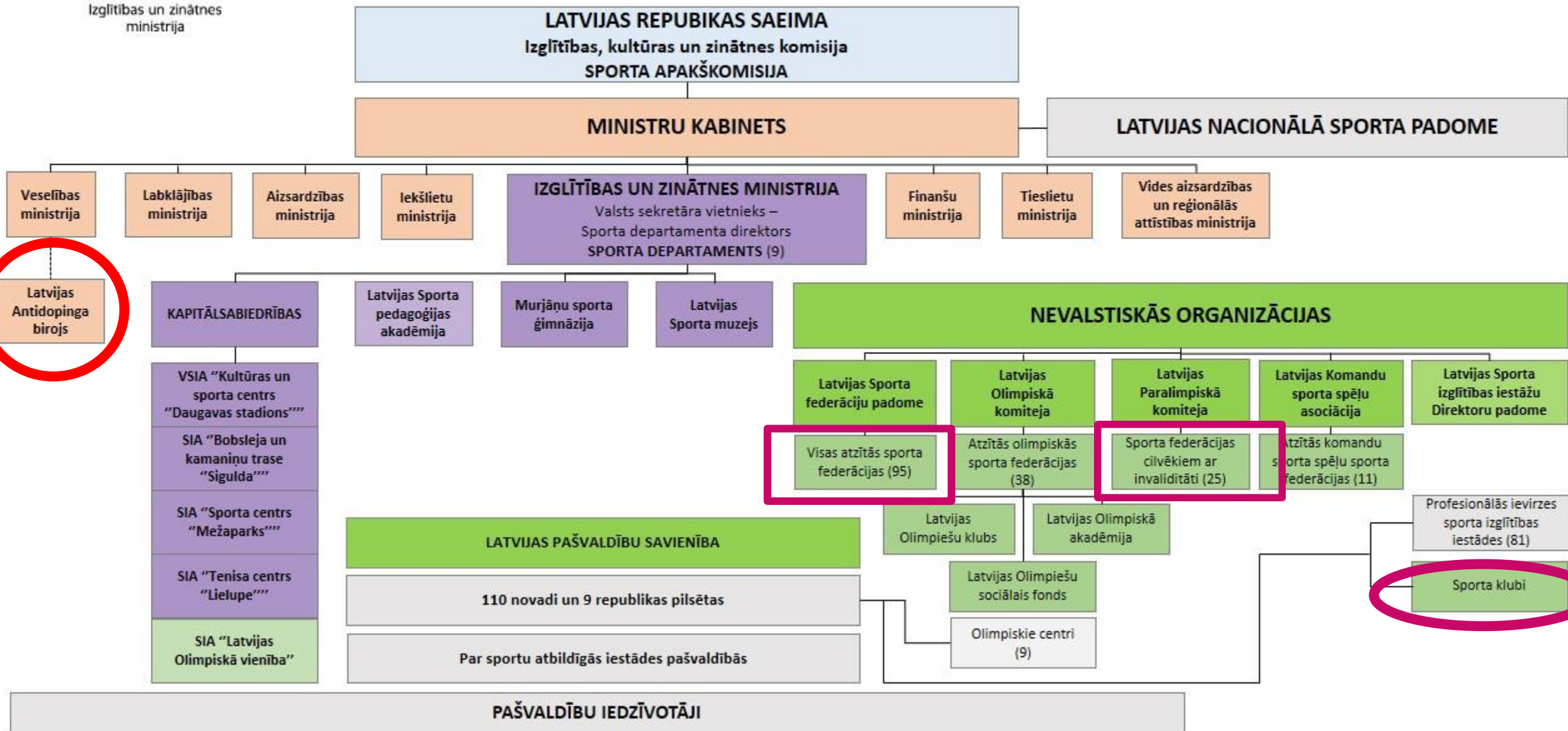
Pirms vairākiem gadiem aizsāktā tradīcija turpinās arī šogad. Sestdien, 7.

Izglītības un zinātnes
ministrija

Latvijas sporta organizatoriskā pārvaldības struktūra

Paldies par uzmanību

www.antidopings.gov.lv

[antidopings.gov.lv](https://www.facebook.com/antidopings.gov.lv)

[PatiessSports](https://www.instagram.com/PatiessSports)